

Creșterea salariului minim – o măsură anti-economică și anti-socială

În atenția doamnei ministru Rovana Plumb

Spre știința domnului Prim-Ministru Victor-Viorel Ponta

Spre știința Domnului Președinte Ales Klaus Werner Iohannis

Stimată doamnă ministru,

Suntem un grup de cadre didactice, economiști, antreprenori și manageri preocupați de politicile publice care afectează climatul de afaceri și bunăstarea populației și dorim să atragem atenția asupra proiectului de Hotărâre de Guvern privind creșterea salariului minim în anul 2015.

Intuim rațiunile politice și totodată constrângerile bugetare care ar justifica o astfel de decizie. Totuși, considerăm oportun să ne exprimăm un punct de vedere care, sperăm, într-o primă fază va determina reconsiderarea acestei decizii, iar ulterior va constitui o temă de discuție și un punct de plecare pentru formularea unor politici sănătoase de natură să sprijine bunul mers al economiei.

Măsura creșterii salariului minim pe care o doriți implementată în 2015 este distructivă pentru economie și afectează bunăstarea celui mai sărac segment al forței de muncă.

Argumentăm în primul rând prin considerentul că „salariul minim” instituie o prohibiție: îi împiedică pe angajatori să colaboreze cu persoanele slab calificate, precum tinerii fără experiență, în situația în care productivitatea muncii acestora este inferioară salariului stabilit în mod artificial prin lege. În consecință, fixarea unui nivel minim al salariilor mai sus decât cel determinat de realitatea economică duce la descurajarea cererii de muncă (din partea angajatorilor), la creșterea șomajului și a economiei subterane.

Cei afectați se împart în două categorii: (1) întreprinzătorii și companiile care oferă de lucru oamenilor fără calificări deosebite și care vor descoperi că trebuie să cheltuiască mai mulți bani din buzunar pentru a-și menține activitatea, putând induce și o creștere a prețurilor care îi va afecta în primul rând tot pe cei cu un nivel redus al veniturilor; (2) persoanele cu slabă calificare sau fără experiență, care ocupă sau vor să ocupe o slujbă și care vor fi concediate, puse în imposibilitatea de a găsi un loc de muncă sau nevoite să lucreze fără acte legale.

Așa cum atestă studiile științifice, economiștii, în marea lor majoritate, s-au declarat de-a lungul timpului împotriva instituirii salariului minim sau a creșterii acestuia, exact din motivele enumerate mai sus. Poate cel mai apreciat manual universitar modern de economie, cel al profesorului N. G. Mankiw de la Universitatea Harvard, se referă explicit la această problemă, menționând că 79% dintre economiști sunt de părere că salariul minim crește rata șomajului în rândul tinerilor și al persoanelor slab calificate.

După cum bine știți, în România rata șomajului în rândul tinerilor este de aproape 4 ori mai mare decât rata generală a șomajului (23,9% față de 6,7%), iar „munca la negru” a luat proporții îngrijorătoare. Potrivit Consiliului Fiscal, unul din cinci salariați lucrează „la negru”: „La nivelul anului 2012, în România erau circa 1,57 milioane de salariați, patroni și întreprinzători individuali neînregistrați, «la negru», reprezentând aproximativ 27,7% din totalul salariaților, patronilor și întreprinzătorilor individuali din economie”. Aceeași sursă menționează că evaziunea fiscală din „munca la negru” s-a dublat față de anii dinaintea crizei economice, valoarea anuală a impozitelor pe venit și a contribuțiilor pe care întreprinzătorii refuză să le achite ajungând la 3,7 miliarde de euro.

În ultimii ani, pragul salarial sub care este interzis să oferi locuri de muncă a tot crescut, de la 700 lei în 2012 la 900 lei în prezent. Cu majorarea preconizată în 2015, la 1050 lei, salariul minim ar putea înregistra o creștere de 50% în doar câțiva ani, interval în care producția (PIB) se estimează a crește doar cu 9%.

Din 2007-2008 încoace salariul minim a crescut permanent mai repede decât salariul mediu; dacă înainte de 2009 acest prag era fixat la mai puțin de 30% din salariul mediu, acum reprezintă 40%. Nu este de mirare atunci că o parte atât de mare din forța de muncă, aproape un milion și jumătate de salariați, sunt remunerați cu salariul minim. Dacă fenomenul va continua, România riscă să ajungă o țară de angajați „pe minim”, cu o vastă economie informală, cu sute de mii de oameni care nu își găsesc o slujbă sau care nu intră sub umbrela sistemele de asigurări sociale.

Vă amintim că nivelul de trai nu sporește prin decrete guvernamentale, ci datorită creșterii productivității, care face ca un volum tot mai mare de bunuri și servicii să fie obținute cu prețul aceluiași efort depus.

Creșterea salariului minim impune o povară suplimentară firmelor existente, și așa decapitalizate de criza economică, și descurajează inițierea de noi afaceri. Creșterea salariului minim este în mod fundamental o măsură anti-socială, lovind exact în populația săracă: persoane cu nivel redus de instruire (73% din totalul șomerilor!), tineri fără experiență, categorii sociale defavorizate sau discriminate.

Din câte înțelegem, dumneavoastră și guvernul din care faceți parte aveți drept obiectiv îmbunătățirea condițiilor de viață ale românilor. În acest caz, este necesară abandonarea măsurii creșterii salariului minim și concentrarea pe acele politici care încurajează crearea de locuri de muncă, investițiile și productivitatea.

Cu deosebită considerație,

Bogdan Glăvan, profesor universitar, Universitatea Româno-Americană

Cristian Păun, profesor universitar, Academia de Studii Economice

Octavian Bădescu, antreprenor, Sameday Courier

Florin Cîțu, economist

Felix Pătrășcanu, antreprenor, CEO Fan Courier

Dragoș Anastasiu, antreprenor, General Manager Eurolines

Radu Nechita, conferențiar doctor, președinte CISED

Mircea Tudor, antreprenor, Președinte MBTelecom
Adrian Stanciu, antreprenor și profesor, Erudio, Maastricht School of Management Romania
Mihai Matei, antreprenor, Country Manager Syericycle Romania
Alexandru Ghiță, antreprenor, Președinte Educativa Group
Cristian Nicolae, antreprenor și manager, Softexpert Mobility, John Maxwell Team
Claudiu Năsui, economist, președinte SOLIB
Adrian Mitroi, analist economic
Ovidiu Neacșu, economist, vicepreședinte SOLIB
Gabriel Mursa, conferențiar universitar, Institutul Hayek România
Radu Mușetescu, conferențiar universitar, Academia de Studii Economice
Vlad Topan, lector universitar, Academia de Studii Economice
Costea Munteanu, profesor universitar, Academia de Studii Economice
Vlad Mureșan, lector universitar
Gabriel Staicu, conferențiar universitar, Academia de Studii Economice
Ion Radu Zilișteanu, analist economic
Radu Cujba, antreprenor
Victoria Burton, antreprenor
Cosmin Marinescu, conferențiar universitar, Academia de Studii Economice
Valentin M. Ionescu, consultant
Cristina Chiriac, antreprenor
Gabriel Biriș, avocat
Mihaela Ifrim, lector universitar, Institutul Hayek România
Romeo Vatra, antreprenor
Emanuel Mihail Socaciu, lector universitar, Universitatea din București
Marius Cristian Pană, conferențiar universitar, Academia de Studii Economice
Octavian-Dragomir Jora, lector universitar, Academia de Studii Economice, jurnalist economic